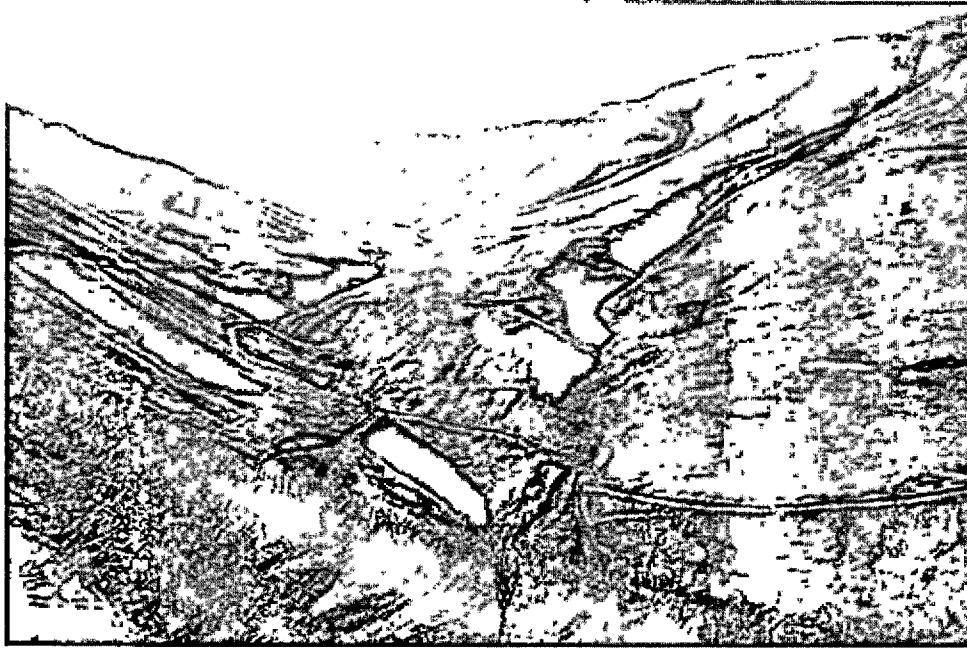

«ԷՆ ԷՌ ԷՄ (ՆԵՅՉՐԼ ՌԻՍՈՐՍ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ)»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍՏԱԿԵՐՏԻ ՊՂԻՆՁ-ՄՈԼԻԲԴԵՆԱՅԻՆ ՀԱՆՔԱՎԱՅՐԻ
ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ
ԵՐԿՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ
ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԵՐԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(2022թ. տարեկան)

Բովանդակություն

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ.....	3
ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԶՐԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	3
ՀՈՂԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	4
ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ.....	4
ԲՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՀՊԱՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ	5
ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ.....	5
ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	5
ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴՈՒՄ ՓՈՇՈՒ ՄԱՍՆԻԿՆԵՐԻ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ.....	5
ԱՂՄՈՒԿԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	6

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրը ՀՀ Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի տարածքում է, Զանգեզուրի լեռնաշղթայի հարավ-արևելյան ճյուղավորման՝ Բարգուշատի լեռնաշղթայի հյուսիսային լանջին՝ Դաստակերտ քաղաքից 3 կմ դեպի հարավ, ծովի մակերևույթից 2050-2500մ բարձրության վրա:

Ներկայում նախատեսվում է հանքավայրի պաշարների վերագնահատման նպատակով իրականացնել երկրաբանական ուսումնասիրություններ, որի թույլտվությունը տրամադրվել է ընկերությանը 2022 թվականի հոկտեմբերի 7-ին:

Ուսումնասիրության ենթակա տարածքը ՀՀ Սյունիքի մարզի Դաստակերտ քաղաքի հարավային մերձակայքում է՝ 50.0 հա մակերեսով: Տարածքը եզրագծերով ներառում է Դաստակերտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի Կենտրոնական և Հարավային տեղամասերը:

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Հանքավայրի տարածքի համար մթնոլորտային օդի ֆոնային տվյալները բացակայում են՝ այդ տարածքում դիտակետներ չկան և դիտարկումներ չեն կատարվում:

Տարածքը գտնվում է բավականին հեռու շրջանի արդյունաբերական ձեռնարկություններից (22կմ Սիսիան քաղաքից՝ իր արդյունաբերական հզորություններով): Մոտակա բնակավայրերը փոքր են, ոչ բնակաշատ (ըստ 2011թ. մարդահամարի արդյունքների առկա բնակչությունը կազմում էր՝ Դաստակերտ քաղաքում՝ 243 մարդ, Նժդեհ (Սոֆլու) գյուղում՝ 92 մարդ, Յողունի գյուղում՝ 67 մարդ):

Համաձայն «ՀՀ բնակավայրերի մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաները» ուղեցույցի, մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են՝

Փոշի՝ 0.2 մգ/խմ;

Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.02 մգ/խմ;

Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.008 մգ/խմ;

Ածխածնի օքսիդ՝ 0.4 մգ/խմ:

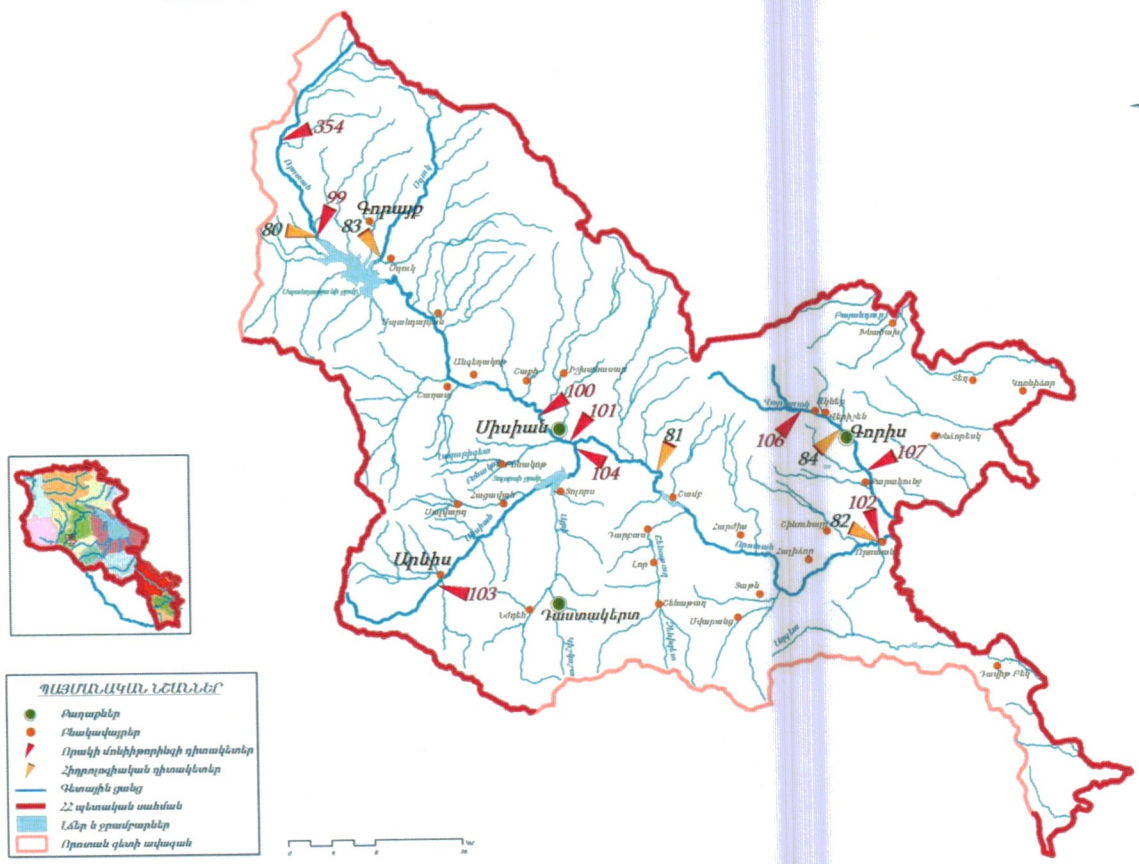
Հանքավայրի շրջակայքում մթնոլորտային օդը աղտոտված չէ և չի կրում տեխնաձին ազդեցություն:

ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Շրջանի հիմնական ջրային հոսքը Որոտան գետն է, իր Սիսիան, Այրի-գետ և Լոր վտակներով:

Ուսումնասիրվող տարածքի հիմնական գետը Կիշկոշտն է, որի վրա մշտական դիտարկումներ չեն իրականացվել և ինչպես երևում է Նկար 1-ից, Կիշկոշտ գետի վրա ջրի մոնիթորինգի մշտական դիտակետերը բացակայում են:

ՈՐՈՏԱՆԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

Նկար 1. Որոտան գետի ավազանի մակերևութային ջրերի մոնիթորինգի դիտացանցը և Կիշկոշտ գետի տեղադիրքը

Կիշկոշտ գետի հիդրոլոգիական բնութագրիչները հետևյալն են. երկարությունը 4.76 կմ է, ջրիավաք ավազանի մակերեսը՝ 11.9 քկմ, տարեկան բազմամյա միջին ելքը 0.26 խմ/վրկ, Առավելագույն ելքը՝ 1.56 խմ/վրկ, Բացարձակ նվազագույն ելքը՝ 0.05 խմ/վրկ:

ՀՈՂԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Հողային տիպերից տեղանքին բնորոշ են լեռնամարզագետնատափաստանային և լեռնանատառային դարչնագույն հողերը:

Հողառաջացնող ապարներից են՝ դեյուվիալ և դեյուվիալ-պրոյուվիալը, ժամանակակից հունային, դարավանդային և արտաբերման կոների պրոյուվիալ և այլուվիալ-պրոյուվիալ, էյուվիալ և էյուվիալ-դեյուվիալ, սողանքային և սոլիֆյուլցիոն, սառցադաշտային:

Հողերի էրոզվածության աստիճանը 25-70% է:

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

Ուսումնասիրվող տարածքը բուսաշխարհագրական տեսակետից պատկանում է Բորեալ ֆլորիստիկ ենթաթագավորության Ցիրկումբորեալ գավառի Կովկասյան

ենթագավառի Չանգեզուրի ֆլորիստիկ շրջանին (Թախտաջյան, 1978): Տարածքի բուսականությունն ունի արտահայտված քսերո-մեզոֆիլ, մեզո-քսերոֆիլ և մեզոֆիլ բնույթ՝ յուրահատուկ են տափաստանները, մարգագետնատափաստանները, մարգագետինները, ինչպես նաև գետամերձ բուսականությունը: Տարածքում տեղ-տեղ արտահայտված է թփուտային, ժայռային և քարացրոնային բուսականությունը: Ֆոնային բուսատեսակները համեմատաբար քիչ են, ֆլորան հիմնականում տարախոտային է:

ԲՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՀՊԱՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Ուսումնասիրվող տարածքում և մոտակայքում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ չկան: Մոտակա բնության հատուկ պահպանվող տարածքը «Չանգեզուր» պետական արգելավայրն է, որը գտնվում է նախատեսվող ուսումնասիրության տարածքից շուրջ 3 կմ հեռավորության վրա:

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ

Ուսումնասիրման ենթակա տարածքում և նրա անմիջական մերձակայքում ու շրջապատում հնագիտական հուշարձանների վերգետնյա նշաններ չկան, չեն գտնվել նաև նյութական մշակույթի մնացորդներ:

ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

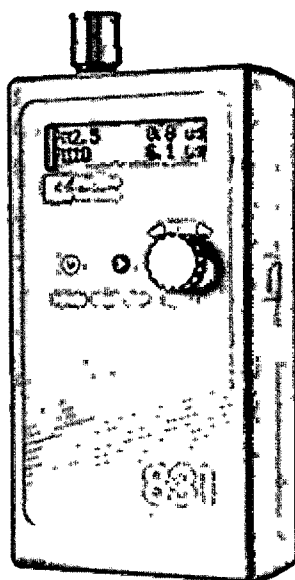
Քանի որ Ընկերությունն ընդերքօգտագործման թույլտվությունն ստացել է 2022 թվականի հոկտեմբերի 7-ին, ուստի մշտադիտարկումներ տարեկան հաշվետվության համար հիմք են հանդիսացել 2022 թվականի 4-րդ եռամսյակում իրականացված մշտադիտարկումների արդյունքները:

Դաշտային չափումների ժամանակ իրականացվել են հետևյալ բնապահպանական ընկալիչների մշտադիտարկումները՝

1. Մթնոլորտային օդում փոշու մասնիկների մշտադիտարկումներ (PM 2.5 , PM 10)
2. Աղմուկի մակարդակի մշտադիտարկումներ

Մթնոլորտային օդում փոշու մասնիկների մշտադիտարկումներ

Մթնոլորտում փոշու մասնիկների չափումներն իրականացվում են կիրառելով Aerocet 831 (նկար 2) սարքավորում, որը չափում է օդում ինչպես PM2.5, այնպես էլ PM10 մասնիկները: Չափումներն իրականացվել են 9 կետում: 4-րդ եռամսյակի ընթացքում փոշու մասնիկների մշտադիտարկումների միջինացված տվյալները ներկայացված են աղյուսակ 1-ում.

Նկար 2. Aerocet 831

Աղյուսակ 1. Փոշու մասնիկների մշտադիտարկման եռամսյակային միջինացված արդյունքները

Դիտակետի անվանում	Pm 2.5	Pm 10
D-1	0.009	0.02
D-2	0.012	0.09
D-3	0.0069	0.04
D-4	0.014	0.06
D-5	0.0064	0.01
D-6	0.007	0.03
D-7	0.011	0.038
D-8	0.007	0.11
D-9	0.0082	0.013

Աղմուկի մակարդակի մշտադիտարկումներ

Աղմուկի չափումները իրականացվել են նույն 9 կետերում, ինչ փոշու մասնիկների չափումները:

Եռամսյակային միջինացված արդյունքները ներկայացված են աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Աղմուկի մշտադիտարկման եռամսյակային միջինացված արդյունքները

Դիտակետի անվանում	Աղմուկի չափման միջինացված արդյունքները, դԲ
N-1	45.7
N-2	47.5
N-3	51.2
N-4	46

N-5	48.3
N-6	48.7
N-7	45.9
N-8	51.2
N-9	49.6

Տեղեկատվությունը ներկայացրեց՝

«Էն Էն Էմ (Նեյչրլ Ռիսորս Մենջմենթ)» ՓԲԸ, ՀՀ ք. Երևան, 011770707, info@nrm.am

(գտնվելու և գործունեության իրականացման վայրը, հեռախոսահամարը, կայքը, էլեկտրոնային հասցեն՝ առկայության դեպքում)

Ղեկավար

Սամվել Իվանյան
գլխավոր տնօրեն
(պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

16.02.2023թ.
(ստորագրությունը, ամիսը, ամսաթիվը, տարեթիվը)

